

Bestemmingsplan Geluidduinen Ewijk

Gemeente Beuningen



Bestemmingsplan Geluidduinen Ewijk

Gemeente Beuningen

Rapportnummer: 211X01652.039253_1

Datum: april 2010

Contactpersoon opdrachtgever: de heer G. Woutersen

Projectteam BRO: Jochem Rietbergen, Joost van Kippersluis

Concept: juni 2009

Voorontwerp: -

Ontwerp: oktober 2009

Vaststelling: 6 april 2010

Onherroepelijk: 2 juli 2010

Trefwoorden: Bestemmingsplan Geluidduinen, Ewijk, gemeente Beuningen

Bron foto kافت: Hollandse Hoogte 4

Beknorte inhoud:

BRO Bortel
Postbus 4
5280 AA Bortel
Bosscheweg 107
5282 WV Bortel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Toelichting

1. INLEIDING

7

1.1 Aanleiding	7
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	7
1.3 Bij het plan behorende stukken	8
1.4 Vigerende bestemmingsplannen	8
1.5 Leeswijzer	8

2. BESTAANDE SITUATIE 9

3. PLANBESCHRIJVING 11

3.1 Inleiding	11
3.2 Ruimtelijk-functionele beschrijving	11

4. ONDERZOEK EN VERANTWOORDING 15

4.1 Inleiding	15
4.2 Geluidhinder	15
4.3 Luchtkwaliteit	16
4.4 Externe veiligheid	17
4.5 Bodem	19
4.6 Archeologische waarden	19
4.7 Watertoets	21
4.8 Flora en fauna	25
4.9 Kabels en leidingen	28

5. JURIDISCHE PLANOPZET 31

5.1 Nieuwe planologische regeling	31
5.2 Systematiek	31
5.2.1 Inleidende regels	31
5.2.2 Bestemmingsregels	32
5.2.3 Algemene regels	33
5.2.4 Overgangs- en slotregels	33
5.3 Artikelgewijze bespreking	34

6. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	37
6.1 Exploitatie	37
6.2 Handhaving	37
7. PROCEDURE	39
7.1 Algemeen	39
7.2 Overleg	39
7.3 Inspraak	39
7.4 Vaststellingsprocedure	40



 Plangebied

B|ЯO



Globale begrenzing plangebied

211x01652/illustraties

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In het voorjaar van 2005 heeft de gemeenteraad van Beuningen de gebiedsvisie Ewijk¹ vastgesteld. Deze gebiedsvisie is opgesteld met als doel een kwalitatieve visie te geven op het tussengebied van Beuningen en Ewijk met als onderzoeksvraag of het mogelijk is hier extra woningen te bouwen. De visie stuurde op het ontstaan van een nieuw landschap tussen Beuningen en Ewijk, waarin ruimte ontstaat voor het realiseren van het Ewijks woonprogramma.

Vervolgens is een structuurvisie uitbreiding Ewijk (vastgesteld op 21-10-2008) opgesteld, dat met name stuurt op de toekomstige woongebieden van Ewijk en het landschap waarin deze komen te liggen.

Uit de structuurvisie blijkt, dat het de bedoeling is om, om de nieuwe woongebieden heen, een 'groene mantel' te realiseren ter bescherming of afscherming van invloeden uit de omgeving (A50 en A73). Het gaat hier om zogenaamde geluidduinen, die het geluid en fijnstof moeten weren.

Het zuidelijke deel van de geluidsduinen, parallel gelegen aan de A73, is reeds gerealiseerd. Dit deel is met toepassing van een vrijstellingsprocedure als bedoeld in artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening planologisch mogelijk gemaakt en is als beheerssituatie opgenomen in dit bestemmingsplan. Voor de strook grond parallel aan de A50 is de aanleg van de geluidduinen niet toegestaan vanwege strijdigheid met het vigerende bestemming. Om het aanleggen van geluidduinen mogelijk te maken is een partiële herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

De gemeente Beuningen is gelegen ten westen van de stad Nijmegen aan de oevers van de Waal. De kern Ewijk ligt ongeveer 2 kilometer ten westen van de hoofdkern Beuningen. Aan de zuidzijde van de kern loopt de A73 en aan de westzijde ligt de A50. Het plangebied is afgestemd op de begrenzing van het Ontwerp-Tracébesluit A50/A73

Het plangebied omvat zowel de westelijke als de zuidelijke geluidduinen die geprojecteerd zijn op de kadastrale percelen gemeente Beuningen, sectie E, nummers 399, 401, 429, 430, 431, 434, 436, 438, 439, 635, 636, 1224, 1225. Deze percelen lig-

¹ Gebiedsvisie Ewijk, april 2005, BRO

gen aan de zuidwestzijde van de kern en liggen in de noordoostelijke oksel van knooppunt Ewijk (A73 en A50).

1.3 Bij het plan behorende stukken

Dit bestemmingsplan bestaat uit drie delen: een plankaart waarop onder meer de bestemmingen in het plangebied zijn aangegeven, regels waarin de voorschriften voor de op de plankaart vermelde bestemmingen zijn opgenomen en een toelichting waarin de achtergronden van het bestemmingsplan zijn beschreven. De verbeelding (plankaart) vormt samen met de regels het bindende deel van het bestemmingsplan. In de 'toelichting' worden de keuzes die in het bestemmingsplan worden gemaakt nader gemotiveerd en verantwoord.

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

De agrarische gronden zijn gelegen binnen het bestemmingsplan "Ewijk buitengebied" hebben de bestemming 'agrarisch gebied A'. De A-watergang die gelegen is parallel aan de A50 bevindt zich binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied' en heeft de bestemming 'Verkeersdoeleinden'.

Agrarisch gebied A: De gronden zijn uitsluitend bestemd voor de uitoefening van het agrarische bedrijf.

Verkeersdoeleinden: deze gronden zijn bestemd voor verharde weg, met de daarbij behorende paden, bermen, sloten, parkeerstroken e.d., volgens de classificatie welke op de kaart is aangegeven en voorts voor het oprichten van een verkooppunt voor motorbrandstof op deals zodanig aangeduide plaatsen.

Het ontwikkelen van de geluidduinen past niet binnen de voorschriften van de huidige bestemmingen.

1.5 Leeswijzer

De toelichting behorende bij dit bestemmingsplan is als volgt opgebouwd. Na de inleiding (H 1) wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de bestaande situatie. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving van het plan gegeven. In hoofdstuk 4 worden de noodzakelijke onderzoeken besproken en worden keuzes nader verantwoord. De juridische opzet van het plan wordt in hoofdstuk 5 uiteengezet. In hoofdstuk 6 komt de economische uitvoerbaarheid aan de orde, terwijl tenslotte in hoofdstuk 7 verslag wordt gedaan van het wettelijk vooroverleg.

De regels behorende bij dit bestemmingsplan staan in het tweede deel.

2. BESTAANDE SITUATIE

Het plangebied omvat de westelijke en de zuidelijke geluidduinen in de noordoostelijke oksel van knooppunt Ewijk. Deze geluidduinen zijn geprojecteerd op de kadastrale percelen gemeente Beuningen, sectie E, nummers 399, 401, 429, 430, 431, 434, 436, 438, 439, 635, 636, 1224, 1225. Tot op heden zijn nog niet alle percelen in eigendom van de gemeente Beuningen.

Op de luchtfoto op de volgende pagina is waar te nemen dat het gaat om twee delen. Het blauwe vlak is de zuidelijke A73 strook dat deels gerealiseerd is maar wel in dit bestemmingsplan wordt meegenomen daar het ontwikkeld is middels een vrijstellingsprocedure. Het rode vlak is de westelijke A50 strook dat nog gerealiseerd moet worden. De percelen zijn, of waren in het geval van het reeds gerealiseerde deel, ingericht als grasland en dienen voor agrarische bedrijfsvoering. Er staan geen bomen of overige beplantingen binnen de grenzen van het plangebied. Door het gebied lopen watergangen en zullen deels worden verlegd.



A50 strook



A73 strook

B|ЯO



A50 strook en A73 strook

211x01652/IIIllustraties

3. PLANBESCHRIJVING

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is een korte beschrijving van de ruimtelijke-landschappelijke inpassing van het plan gegeven. Ingegaan is op de relatie met het landschap, de cultuurhistorie en archeologie, op functionele uitgangspunten voor het gebruik van de duinen en de aanleg ervan.

3.2 Ruimtelijk-functionele beschrijving

Uit de structuurvisie uitbreiding Ewijk blijkt, dat het de bedoeling is om, om de nieuwe woongebieden die aan de zuidwestzijde van Ewijk zouden moeten verrijzen, heen een 'groene mantel' gerealiseerd dient te worden ter bescherming of afscherming van invloeden uit de omgeving (A50 en A73). Het gaat hier om zogenaamde geluidduinen, die het geluid en fijnstof moeten weren. De geluidduinen krijgen een landschappelijk uiterlijk, zowel in glooiend verloop als in beplanting. Voor de strook grond parallel aan de A50 is de aanleg van de geluidduinen niet toegestaan vanwege strijdigheid met het vigerende bestemmingsplan. De strook aan de A73 is reeds gerealiseerd middels een vrijstelling van het bestemmingsplan ex. artikel 19. van de WRO



Figuur 3: uitsnede Beleidskaart Regionaal Plan 2005-2020 (Bron: www.kan.nl)

Doorwerking van bovenlokaal beleid

In het Regionaal Structuurplan voor de KAN-regio² is in aanvulling op het Streekplan Gelderland³ woningbouw in het gebied ten zuiden en zuidwesten van Ewijk beleidsmatig verankerd (zie afbeelding). Tevens is in dit plan de verbreding van de A50 tussen de knooppunten Ewijk en Grijsoord opgenomen als beleidsbindend element. Bij de uitwerkingen op lokaal niveau zal met de contouren voor woningbouw alsmede met de verbreding van de A50 rekening gehouden worden. In onderhavig bestemmingsplan is met de doorwerking van het regionaal beleid rekening gehouden. De vorm en omvang van de geluidduinen zijn afgestemd op de toekomstige verbreding van de A50, de geluidseffecten van deze verbreding en de contouren voor woningbouw. Tevens wordt er rekening gehouden met de A73 die in de toekomst (na 2015) niet zal ontkomen aan een verbreding.

Het landschap als onderlegger

De structuurvisie gaat met respect om met het bestaande landschap zowel zichtbaar als onzichtbaar. Daarnaast creëert de structuurvisie een nieuw landschap met nieuwe beelden en biotopen. De structuurvisie borduurt nadrukkelijk voort op de bestaande ordening van het plangebied. In het ontwerp wordt verwezen naar oude riviergeulen, die momenteel niet zichtbaar zijn omdat de geulafzettingen in de loop der tijd bedekt zijn met komafzettingen. Door de geluidduinen een bepaalde fellere glooiing te geven ontstaat een soort geul. Deze geul is geprojecteerd ter hoogte van de Atlantisch-Midden subboreale stroomgordel aan de noordzijde van het plangebied. De geulen vormen herkenbare ruimten en spelen een rol in de waterafwikkeling.

Onzichtbare archeologische waarden sparen

Archeologische waarden worden zoveel mogelijk buiten de te ontwikkelen gebieden gelaten met als doel de mogelijke waarden te sparen. In het plangebied "Geluidduinen" bevinden zich twee archeologische monumenten. Het is niet mogelijk het monument geheel te vrijwaren van zandgrond omdat anders de minimale hoogte van 15 meter boven NAP niet bereikt kan worden met als gevolg dat er onvoldoende geluidswinst voor de achterliggende geprojecteerde woningen wordt behaald. Daarom is er in overleg met de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) voor gekozen de plek van het archeologisch monument te accentueren in de vorm van een duidelijk lagere wal voor het noordelijk gelegen monument en voor het zuidelijk gelegen monument is een vrijstelling afgegeven door de Rijks Monumentendienst.

² Regionaal Plan 2005-2020, Provincie Gelderland/Stadsregio Arnhem-Nijmegen, januari 2007.

³ Streekplan Gelderland, kansen voor de regio's, Provincie Gelderland, vastgesteld door PS d.d. 29 juni 2005 (PS 2005-413).

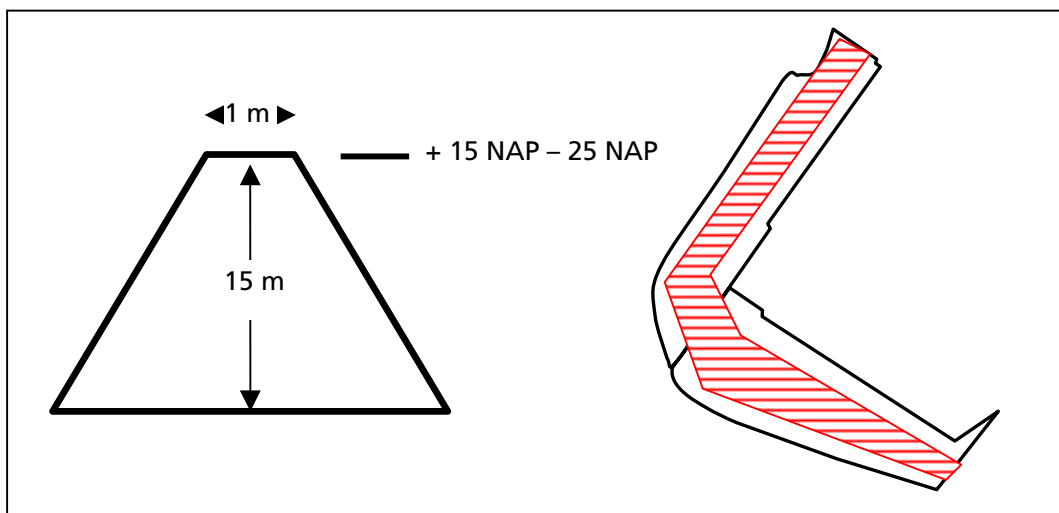
Groene mantel

Om de nieuwe uitbreidingen van Ewijk heen is een groene mantel ter bescherming of afscherming van invloeden uit de omgeving gedacht. Deze groene mantel dient om de eigen positie van Ewijk ten opzichte van Beuningen te benadrukken én de kern af te schermen van snelwegen en bedrijventerreinen. De geluidduinen zullen zowel aan de westzijde als aan de zuidzijde voor beschutting van de A50, respectievelijk A73 zorgen en zullen daarmee de groene mantel aan deze zijde van de kern vormen.

Functie en inrichting

De geluidduinen bestaan uit een glooiende heuvel. Geluid en fijnstof worden hierdoor geweerd van de woonomgeving. De vorm en omvang van de geluidduinen is redelijk vast in verband met de geluidswerende functie en de aanwezigheid van twee archeologische monumenten ter hoogte van perceelnummer 401 en 434/436.

Om aan de verplichte maximale geluidsnormen te voldoen zal op het gehele tracé in ieder geval één strook van minimaal 1 meter te worden aangelegd die minimaal 15 meter plus NAP hoog is. Op deze wijze blijft de geluidsoverlast van de A50 en de A73 op de nieuwe woonwijk zoveel mogelijk beperkt tot maximaal 48 DB. Binnen de in figuur 4 aangegeven rode contour moet de hoogte van de duin tussen de 15 en 25 meter + NAP hoog zijn. Voor de rest kan de hoogte van de geluidduin schommelen tussen maaiveld (circa 8 meter plus NAP) en maximaal 25 meter plus NAP. De precieze locatie van de hoogten in de geluidduin wordt dus niet in een ontwerp vastgelegd.



Figuur 4: verplichte minimale afmeting geluidduin en voorbeeld van de zone waar binnen dit moet plaatsvinden.

De duinen krijgen een landschappelijk uiterlijk, zowel in glooiend verloop als in beplanting. Paden lopen door vanuit de woonomgeving naar de geluidduinen. De bewoner kan straks genieten vanaf de wal van het uitzicht over het dorp Ewijk. Om-

dat de geluidduinen tevens een recreatieve functie hebben, kunnen ook bouwwerken geen gebouwen zijnde opgericht worden. Te denken valt hierbij aan verlichtingsarmaturen, terreinafscheidingen, schermen, bankjes en borden. Voor het plaatsen van kunstwerken in het gebied, tot een maximale hoogte van 12 meter, is een ontheffingsmogelijkheid in het bestemmingsplan opgenomen.

Aanleg

De ontwikkeling van de geluidduinen vindt autonoom en vooruitlopend op de ontwikkeling van de uitbreidingslocaties voor woningbouw plaats. Zodoende zal op het



moment van de planologische verankering voor de bouw van nieuwbouwwoningen acceptabele normen voor wegverkeerslawaaï gelden. Voor de duinen langs de A73 zijn inmiddels vergunningen afgegeven en hier is met de aanleg ervan begonnen.

De geluidduinen zullen door de Grondbank aangelegd worden. Hiervoor benut zij licht verontreinigde grond en zorgt zij zelf voor de benodigde vergunningen van de provincie.

4. ONDERZOEK EN VERANTWOORDING

4.1 Inleiding

De ruimtelijke ordening moet nadrukkelijk rekening houden met de gevolgen van ruimtelijke ingrepen voor het milieu en de beperkingen die milieuaspecten opleggen. In de praktijk is een bestemmingsplan vaak het belangrijkste middel voor afstemming tussen milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

Op grond van het besluit ruimtelijke ordening is de gemeente bij het opstellen van een bestemmingsplan verplicht om de haalbaarheid te beoordelen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de geldende wet- en regelgeving alsmede met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige haalbaarheid beschreven en er wordt ook een toets aan andere waarden uitgevoerd. Hierbij worden thema's belicht als: geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodemkwaliteit, waterhuishouding, natuur, cultuurhistorie en archeologie. Dit zijn grotendeels aspecten die direct of indirect van invloed zijn op de ontwikkelingen in het plangebied, maar met name een rol kunnen spelen voor het creëren van een goed woon- of leefmilieu voor de toekomstige woongebieden aan de zuidwestzijde van Ewijk.

4.2 Geluidhinder

Met het inwerking treden van de Wet geluidhinder (WGH) is vastgelegd dat vaststelling of herziening van bestemmingsplan van een akoestisch onderzoek gepaard dient te gaan.

Door DGMR is de geluidhinder in de gemeente Beuningen als gevolg van de A50 in beeld gebracht.⁴ In dit onderzoek zijn de toekomstige verbreding van de A50, de aanpassing van het knooppunt Ewijk en de aanleg van een nieuwe Waalbrug⁵ meegenomen in de geluidberekeningen. Uit dit onderzoek blijkt dat bronmaatregelen ten behoeve van de doelmatig zijn en dat de plaatsing van geluidsschermen kosteneffectief is. Tussen de A50/A73 en bestaande woningen dienen overdrachtsmaatregelen getroffen te worden om te kunnen voldoen aan de wettelijk maximale grenswaarde van 48 dB.

⁴ Geluid A50 in de gemeente Beuningen, DGMR, Arnhem, 27 maart 2007 (nr. M.2007.0034.00.N001)

⁵ Het betreft maatregelen die zijn opgenomen in het Ontwerp-Tracébesluit (OTB) voor de Rijksweg A50.

Tevens heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de geluidcontouren ten gevolge van de A50 ten noordoosten van het knooppunt Ewijk en ten zuiden van de Koningsstraat. Dit onderzoek⁶ is uitgevoerd om de effecten van de geluidduinen op de reductie van het wegverkeerslawaai in beeld te brengen.

Uit beide onderzoeken blijkt dat de aanleg van een geluidswal noodzakelijk is om een acceptabel geluidsniveau in het achterliggende gebied te verkrijgen, zodat de WGH geen belemmering voor woningbouw vormt. De geluidsduinen met een hoogte van 15 meter plus NAP over het gehele tracé blijken hiervoor voldoende geluidwerend te zijn zodat de maximale grens van 48 dB niet wordt overschreden.

4.3 Luchtkwaliteit

Sinds 15 november 2007 staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Bij de start van een project moet onderzocht worden of het effect van de nieuwe ontwikkeling relevant is voor de luchtkwaliteit. Hierbij moet aannemelijk gemaakt worden, dat luchtkwaliteit "niet in betekenende mate" aangetast wordt. Daartoe is een algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate' (Besluit NIBM) en een ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) vastgesteld waarin de uitvoeringsregels vastgelegd zijn die betrekking hebben op het begrip NIBM.

Voor de periode tussen het in werking treden van de 'Wet luchtkwaliteit' en het verlenen van derogatie door de EU is het begrip 'niet in betekenende mate' gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀. Na verlening van derogatie treedt het NSL in werking en wordt de definitie van NIBM verschoven naar 3% van de grenswaarde. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project NIBM bijdraagt, kan toetsing van de luchtkwaliteit achterwege blijven.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de aanleg van de geluidduinen een positief effect heeft op de luchtkwaliteit omdat er van de wal een afschermdende werking uitgaat ten opzichte van de achterliggende geprojecteerde woongebieden. Het woon- en leefklimaat voor het achterliggende gebied zal met de aanleg van de wal verbeteren. Tevens heeft de geluidswal geen verkeersaantrekkende werking. Gesteld kan worden dat de luchtkwaliteit 'niet in betekenende mate' wordt aangetast.

⁶ Akoestisch onderzoek Geluidscontouren A50 nabij koningsstraat, DGMR Arnhem, 13 oktober 2006 (kenmerk V.2006.0673.00.B001/HL/MSP).

4.4 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege:

- het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (inrichting);
- het transport van gevaarlijke stoffen (openbare wegen, water- en spoorwegen, buisleidingen);
- het gebruik van luchthavens.

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid van degenen die niet bij de risicovolle activiteit zelf zijn betrokken, maar als gevolg van die activiteit wel risico's kunnen lopen, zoals omwonenden.

Het beleid is verankerd in het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen⁷ (BEVI), de bijbehorende Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen⁸ (REVI), en verder uitgewerkt / toegelicht in o.a. de Handleiding Externe Veiligheid Inrichtingen⁹ en de Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico¹⁰. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is het beleid gebaseerd op de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen¹¹ (RNVGS). Deze is recent verder geoperationaliseerd en verduidelijkt middels de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen¹².

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Op grond van de risicobenadering worden grenzen gesteld aan de risico's gelet op de kwetsbaarheid van de omgeving en vice versa. De toepassing van de risicobenadering heeft dus primair betrekking op de onderdelen pro-actie, de preventie en de preparatie van de veiligheidsketen. Het beleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers te beschermen tegen de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit kan door maatregelen te treffen bij of aan de bron (inrichtingen, auto's etc.) en door de restrisico's te beperken, bijvoorbeeld door zonering. Het doel wordt vertaald naar de begrippen plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats verblijft, komt te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongevoerd voorval met gevaarlijke stoffen. Daarbij is de omvang van

⁷ Besluit van 27 mei 2004, houdende milieukwaliteitseisen voor externe veiligheid van inrichtingen milieubeheer (Besluit externe veiligheid inrichtingen), Staatsblad 2004, 250

⁸ Regeling van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 8 september 2004, nr. EV2004084072, houdende regels met betrekking tot afstanden en de wijze van berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ter uitvoering van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Regeling externe veiligheid inrichtingen), Staatscourant 2004, 183

⁹ Handleiding Externe Veiligheid inrichtingen, InfoMil, juni 2004

¹⁰ Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, augustus 2004

¹¹ Kamerstukken II, 1995/96, 24 611, nr. 1.

¹² Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, juli 2004

het risico een functie van de afstand waarbij meestal geldt: hoe groter de afstand, des te kleiner het risico.

Groepsrisico

Ten aanzien van het groepsrisico (GR) is een oriënterende waarde vastgelegd. Deze wordt uitgedrukt in de kans dat per jaar een groep van 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting of transportroute en een ongewoon voorval binnen die inrichting of op die transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het groepsrisico kan worden weergegeven in een grafiek met op de horizontale as het aantal dodelijke slachtoffers en op de verticale as de cumulatieve kansen per jaar op ten minste dat aantal slachtoffers. De kans dat (een groep) slachtoffers vallen, wordt weergegeven met een curve (de fN-curve).

Een belangrijke factor bij het bepalen van het groepsrisico is het aantal personen dat zich in de omgeving van de risicovolle activiteit bevindt. Dit aspect kan vanuit de ruimtelijke ordening, door het toestaan of juist uitsluiten van functies waarbij een hoge personendichtheid in een bepaald gebied, worden beïnvloed.

Gevolgen voor dit bestemmingsplan

In het BEVI is vastgelegd dat voldaan moet worden aan de eisen van het besluit bij nieuwe activiteiten/situaties. Het gaat daarbij niet alleen om het oprichten van of veranderen van inrichtingen of projecteren van nieuwe bestemmingen. Ook bij het vaststellen of herzien van een bestemmingsplan, inclusief de goedkeuring daarvan, dient de externe veiligheid te worden beoordeeld.

Voor het plangebied is beoordeeld of sprake is van activiteiten met gevaarlijke stoffen in en in de omgeving van het plangebied, die mogelijk risico's zouden kunnen opleveren. Meer specifiek is gekeken naar de aanwezigheid van bedrijven die zijn aangewezen in het bevi, waaronder LPG-tankstations, transportroutes over weg/spoor/water en buisleidingen.

Uit deze inventarisatie volgt dat geen LPG-tankstation in of nabij het plangebied aanwezig is, noch ondergrondse buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Er is in de nabijheid van het plangebied wel transportroutes van gevaarlijke stoffen bekend die vanuit de veiligheidsbeoordeling in beschouwing moeten worden genomen, namelijk de A50 en de A73.

Er ligt geen PR-contour over het plangebied en ook vanuit het GR zijn er geen aandachtspunten (blijkens de risico-atlas en provinciale risicokaart). Verder zijn er geen ontwikkelingen in het plan opgenomen waarbij de persoonsdichtheid significant toeneemt. Het GR neemt dan ook niet toe. Zo zijn er geen vluchtroutes e.d. aanwezig die bij eventuele calamiteiten met vervoer van gevaarlijke stoffen over de A50 en

A73 gebruikt worden. Het effect van de geluidduinen op de externe veiligheid is daarom nihil.

4.5 Bodem

De bodemkwaliteit vormt een belangrijk aspect bij bouwontwikkelingen. In het kader van het bestemmingsplan speelt de bodemkwaliteit bij ontwikkeling van ruimtelijke functies een belangrijke afweging. Indien een bodemonderzoek uitwijst dat er in de bodem ernstige verontreinigingen aanwezig zijn, dienen deze gesaneerd te worden voordat het betreffende gebied in ontwikkeling wordt genomen.

In de gemeente Beuningen is op basis van de beschikbare bodemgegevens een bodemkwaliteitskaart opgesteld. Deze bodemkwaliteitskaart geeft samen met het bodembeheersplan de kaders voor het hergebruik van grond als bodem binnen de gemeente. Volgens de bodemkwaliteitskaart liggen de geluidduinen in de zone buitengebied schoon. In het gebied van de geluidduinen langs de A50 zijn nog geen bodemonderzoeken uitgevoerd. Er zijn echter geen aanwijzingen dat in het gebied bodembedreigende activiteiten zijn verricht. Voor de aanleg van de geluidduinen wordt de bodem onderzocht.

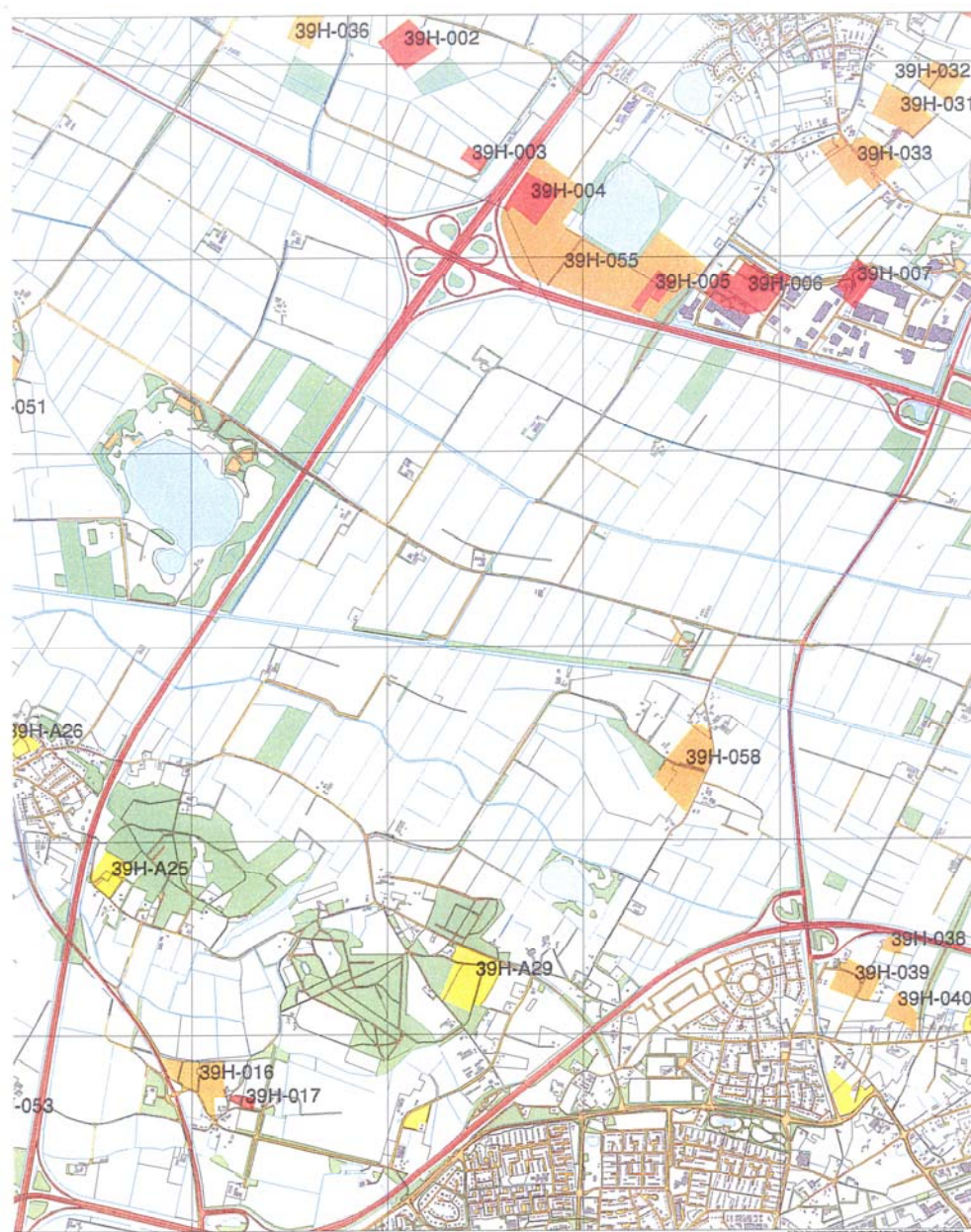
Tevens moet de grond dat gebruikt wordt voor het realiseren van de geluidduinen voldoen aan eisen. Als uitgangspunt voor het beleid geldt het behoud van bestaande bodemkwaliteit (standstill) binnen een beheersgebied. Dit wordt gewaarborgd door het systeem van bodemkwaliteitsklassen¹³. Dit besluit bodemkwaliteit zorgt ervoor dat de onderliggende bodem als gevolg van uitspoeling van water uit de geluidduinen niet vervuild kan worden.

4.6 Archeologische waarden

De gemeente Beuningen heeft een rijk bodemarchief. Het beleid van de rijksoverheid is gericht op het behoud van dit archeologische erfgoed. Bij nieuwe bestemmingsplannen wordt verwacht dat gehandeld wordt in de geest van het Verdrag van Malta. Dit betekent dat gekeken moet worden naar archeologie en zonnodig beschermd wordt in het bestemmingsplan.

In het Holoceen vond door de sterk meanderende rivieren een gedifferentieerde materiaalafzetting plaats in de stroomgordels en de overstromingsgebieden. In de stroomgordels werden door de zich verplaatsende geulen zandlichamen (geulafzettingen) gevormd.

¹³ Besluit bodemkwaliteit 1 januari 2008



provincie
GELDERLAND

Schaal 1:25.000

Figuur 5: Archeologische Monumentenkaart Gelderland

De geluidduinen liggen in het plangebied voor de uitbreiding van Ewijk. In het plangebied ligt een fossiele stroomgordel van het Rijnsysteem. Deze stroomgordel loopt door tot en met de geluidduinen. Binnen de meander ligt de zogenaamde kronkelwaard waarin verscheidene grotere en kleinere restgeulen liggen met min of meer dezelfde oriëntatie. Geologisch gezien ligt in de ondergrond een interessant gebied met restgeul- en beddingafzettingen. Door de aanwezigheid van de relatief oude stroomgordel afzettingen heeft het gebied een hoge archeologische verwachting. Voor een deel van het gebied van de geluidduinen is een archeologisch onderzoek uitgevoerd door RAAP archeologisch adviesbureau.¹⁴

Verder bevindt zich in het gebied voor de geluidduinen drie locaties van de Archeologische Monumentenkaart. Twee locaties met de CMA-code 39H-004 en 39H-005 staan bekend als de Ewijksche Velden of De Woerden. Hier zijn sporen van bewoning gevonden van twee tijdsperioden, te weten het midden tot laat-Neolithicum en IJzertijd tot de Romeinse tijd. Voor werkzaamheden die deze monumenten kunnen beschadigen moet een vergunning in het kader van de Monumentenwet aangevraagd worden. De dit zijn wettelijk beschermde archeologische monumenten. Wanneer hier in de grond gegraven wordt zal hiervoor een vergunning verkregen moeten worden van de rijksdienst voor archeologie. Bij het ontwerpen van de geluidduinen is contact geweest met de RACM (voormalige Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek). De monumenten hoeven in dit bestemmingsplan niet extra beschermd te worden en worden uitsluitend weergegeven door middel van een aanduiding. De vorm van de geluidduinen is afgestemd op de archeologie aanwezig in de grond.

Rondom de archeologische monumenten bevindt zich een gebied van hoge archeologische waarden (39H-055) bekend als de Ewijksche Velden of De Woerdjes. Deze gronden zijn nog niet onderzocht en werkzaamheden in dit gebied moeten gemeld worden bij de RACM (Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten). In onderhavig bestemmingsplan is voor dit gebied een dubbelbestemming met aanlegvergunningstelsel opgenomen.

4.7 Watertoets

Onder andere door de Nota Ruimte krijgt met name het waterbeleid een andere oriëntatie van reageren naar anticiperen. Water heeft een aantal specifieke kwantitatieve en kwalitatieve eigenschappen waar de ruimtelijke ordening rekening mee moet houden. Hiervoor is de watertoets in het leven geroepen.

¹⁴ Plangebied Ewijk, een archeologische kartering en waardering, RAAP, Amsterdam, november 1999 (RAAP-rapport 371).

In elke toelichting van een bestemmingsplan moet een waterhuishoudkundige paragraaf worden opgenomen. Met name belangrijk zijn nieuwe ontwikkelingen zoals het aanleggen van een geluidswal. In deze paragraaf wordt ingegaan op de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van water in het plangebied, gevoerd overleg met het bevoegde waterschap en wordt bekeken of binnen de plangebieden specifieke maatregelen voor het omgaan met water voorgesteld worden.

Overleg met de waterbeheerder

Er is in de reguliere overlegcyclus tussen gemeente en waterschap veelvuldig overleg gepleegd met het Waterschap Rivierenland met betrekking tot de realisatie van de geluidduinen en de achterliggende toekomstige woongebieden. Het ontwerpplan van de geluidduinen is hiervan het resultaat geweest. Onder andere is hierbij aangegeven dat de te dempen watergangen dienen te worden gecompenseerd met nieuwe oppervlaktewater. De maat is berekend op circa 7.000 m².

Randvoorwaarden

De algemene randvoorwaarden van het waterschap zijn van toepassing. De inhoudelijke uitgangspunten die het waterschap hanteert bij de watertoets zijn gebaseerd op de wettelijk taken die het waterschap heeft en het beleid van het waterschap voor de wijze waarop deze taken zijn ingevuld.

Er is beleid ontwikkeld waarom wateroverlast bij hevige regenoverlast te voorkomen. Daarvoor is het van belang dat er voldoende waterberging wordt gecreëerd bij ruimtelijke plannen. De benodigde ruimte voor compenserende waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijgingen.

In het waterplan van de gemeente Beuningen wordt het gemeentelijk waterbeleid verwoord. In het waterplan worden de ambities op het gebied van water in Beuningen onderverdeeld in vijf categorieën:

1. afkoppelen: het afkoppelen van 25% van het verhard oppervlak van het gemengd stelsel in 2020. 100% afkoppelen bij uitbreidingplannen;
2. waterkwaliteit: verbeteren van de oppervlaktekwaliteit conform de functietoekenning van het oppervlaktewater;
3. het toekennen van functies aan oppervlaktewater: hierdoor zijn functietypen gedefinieerd die bestaan uit onderling samenhangend geheel van doelstellingen met betrekking tot waterkwaliteit, waterkwantiteit, natuurwaarden, inrichting en onderhoud. Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende functietypen:
 - natuurlijk water;
 - belevingwater;
 - kijkwater;het beheer wordt hierop aangepast;

4. veiligheid: Bij de aanleg en inrichting van waterlopen wordt bewust rekening gehouden met de kindveiligheid van het water. Dit betekent dat flauwe en/of plasdras zones aangelegd moeten worden om verdrinking te voorkomen;
5. waterbeleving: water meer zichtbaar maken en elementen toevoegen, zodat het water meer beleefd wordt.

Grondwaterstand

De grondwaterstand in het plangebied staat onder invloed van de Waal en het Maas-Waalkanaal. Bij hoge rivierstanden treedt vanuit de rivier infiltratie naar de ondergrond op. Dit water stroomt via de bodem naar de aangrenzende gebieden (kwel). Bij lage rivierstanden zal de rivier draineren (wegzijgen). In bepaalde delen van Ewijk is sprake van hoge grondwaterstanden waardoor met name aan de westkant van de kern grondwateroverlast voorkomt.

Hemelwaterafvoer

In het kader van de gebiedsvisie Ewijk en het Masterplan is ruime aandacht geschonken aan de waterhuishouding. Samen met het waterschap Rivierenland en het adviesbureau Witteveen en Bos is gezocht naar voldoende oppervlaktewater en waterberging.¹⁵ In het rapport wordt eerst de bestaande waterhuishoudkundige situatie beschreven. Vervolgens wordt het ambitieniveau voor het plangebied weer gegeven. Hierbij is uitgegaan van het Waterplan Beuningen.¹⁶ Daarna is aangegeven op welke wijze in het plangebied invulling kan worden gegeven aan de doelstellingen ten aanzien van duurzaam waterbeheer. Hiervoor zijn inrichtingsalternatieven aangedragen met conclusies en aanbevelingen. Samengevat luiden deze:

- de "Plas van Melssen" heeft een goede waterkwaliteit, deze kwaliteit moet worden behouden;
- voor de uitbreiding van Ewijk is, het volledig afkoppelen van verhard oppervlak, oppervlaktewaterberging, een natuurvriendelijke oeverinrichting aan minimaal één zijde van de watergangen, zuivering van water en doorstroming van toepassing;
- bij de verdere uitwerking dient te worden bepaald of grasdaken toepasbaar zijn en of stromend hemelwater van daken kan worden benut;
- voor het afkoppelen van verhard oppervlak gaat de voorkeur uit naar wadi's;
- problemen met de stijghoogte van de bestaande waterpeilen moeten worden opgelost;
- de uitbreiding van Ewijk moet binnen één peilvak worden gerealiseerd om in een zo groot mogelijk gebied een goede waterkwaliteit te bereiken.

¹⁵ Dit heeft geresulteerd in het plan 'Uitwerking waterhuishouding Ewijk', Witteveen en Bos, Breda, 9 januari 2006 (referentie BEUN15-4-1/stra/004).

¹⁶ Waterplan Beuningen, Witteveen en Bos, 2004.

Oppervlaktewater

Het totale gebied van de geluidduinen valt in peilvakgebied 6. In grote lijnen watert het oppervlaktewater vanuit de kern Ewijk af in het bemalingsgebied Bloemers. Dit houdt in dat het water vanuit Ewijk in zuidelijk richting afwatert, via een duiker onder de A73 door. De duiker onder de A50 is afsluitbaar (tevens peilgebiedsgrens) en heeft met name een functie voor wateraanvoer. Bij aanpassingen in het watersysteem moet de afvoer in zuidelijke richting behouden blijven.

Het peilgebied 6 heeft een zomerpeil van 6.60 meter +NAP en een winterpeil van 6.30 meter +NAP. Binnen het plangebied heerst een grondwatertrap VI. Dit betekent dat de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) op 40-80 cm-mv ligt. De gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) ligt lager dan 1,20 m-mv

In de huidige situatie lopen meerdere watergangen door het gebied. De A-watergang 094351A zorgt voor de belangrijkste waterafvoer. De afvoer loopt van noord naar zuid via watergang 094747A onder de A73 middels een duiker 015681B. Daarnaast zorgen B-watergangen 093802B, 094299B en 093841B voor de waterafvoer. Evenwijdig aan de A50 ligt een C-watergang 094178C welke aansluit op de eerder genoemde watergang 094747A.

Wanneer de geluidduinen worden gerealiseerd kan het huidige watersysteem niet intact blijven. Daarnaast is het ontwerp tracé voor de verbreding van de A50 vastgesteld. De gemeente heeft met rijkswaterstaat afgesproken dat aan de noord- en oostzijde van de watergang een natuurvriendelijke oever zal worden aangelegd. Dit betekent dat de oevers hier een talud krijgen van 1:6 met een bodembreedte van 0,70 Meter en 1 meter diepte ten opzichte van het zomerpeil. De watergang in de oksel van de A50 en A73 kan verbreed worden om de compensatie van de verdwenen watergangen op te vangen. In totaal zal dit wateroppervlak ca. 12.000 m² bedragen. Dit is meer wateroppervlak dan het wateroppervlak dat verloren gaat. Ten gevolge van dit plan gaat circa 7.000 m² watergang verloren. Dit wordt dus ruimschoots gecompenseerd door het nieuwe wateroppervlak. De taluds aan de noord-oostzijde worden alhier natuurvriendelijk ingericht.

De A-watergang 094351A wordt onderbroken. Deze watergang heeft een belangrijke waterafvoerfunctie. Om deze afvoer te compenseren zal een nieuwe A-watergang aangelegd moeten worden. In het onderhavige plan is daar rekening mee gehouden. Aan de noordzijde is een meanderende watergang geprojecteerd dat de functie van de huidige watergang moet overnemen. De nieuwe A-watergang sluit aan op de huidige C-watergang 094178C. Deze watergang zal ook opgewaarded worden tot A-watergang. Wel zal de breedte van de nieuw aan te leggen A-watergang moeten voldoen aan de nieuwste eisen van het waterschap.

A-watergang 093749A voert het water af van oost naar west en sluit aan op A-watergang 094351A. Deze laatste watergang wordt verlegd naar de westzijde van de geluidduinen. De genoemde watergang wordt gedempt tussen de aansluiting op A-watergang 333575A en 093749A. Er worden hiermee geen ongewenste kopsloten gerealiseerd. Via de A-watergang 093749A behoudt A-watergang 094351A haar doorstroming.

Volgens het plan “uitwerking waterhuishouding Ewijk” van Witteveen en Bos moet de afvoerrichting van de onderhavige A-watergang omgedraaid worden. Daarvoor moet aan de oostzijde van de geluidduinen nabij viaduct Ewijkse Steeg over de A73 een nieuwe verbinding gemaakt worden met de A-watergang langs de A73. Met de realisatie van deze verbinding moet worden gestart voordat gestart wordt met de werkzaamheden aan de overige watergangen. Als de te realiseren watergangen niet in beheer en onderhoud komen bij het waterschap zullen deze de functie kijkwater krijgen.

Beheer en onderhoud

Voor een goed functionerend watersysteem is goed beheer en onderhoud onontbeerlijk. Ten behoeve van beheer en onderhoudsstroken van A-watergangen zijn beheer en onderhoudsstroken opgenomen op de verbeelding. In dit geval is gekozen voor een dubbelbestemming ‘Waterstaat – Beheerzone watergang’, waaraan een aanlegvergunningstelsel is gekoppeld. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat deze zone vrij blijft voor het doen van beheer- en onderhoudswerkzaamheden.

In het vervolg van het planproces zullen tussen gemeenten en waterschap concrete afspraken worden gemaakt over het te voeren beheer en onderhoud, alsmede de exacte dimensionering en status van de nieuwe watergangen.

4.8 Flora en fauna

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet van 1968 en 1998 (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese Commissie heeft aangemeld, de beschermde natuurmonumenten en de staatsnatuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek) vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, li-

bellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari jl. is een nieuwe AMvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AMvB, betekent dat het ontheffingsregime is aangepast. Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- Niveau 1: een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig.
- Niveau 2: een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zoals b.v. Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten (tabel 3). In een op te stellen gedragscode¹⁷ moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling.
- Niveau 3: streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: Op dit moment bestaat er nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan nog geen gebruik gemaakt worden van de mogelijke vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke vallen onder beschermingsniveau 2. Dit houdt in dat op dit moment (tot op het moment dat de hiervoor benoemde gedragscode door de sector is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van LNV) nog altijd ontheffing moet worden aangevraagd voor:

- Planten en dieren welke zijn opgenomen in tabel 2. Hiervoor moet de zogenaamde 'lichte toets' worden gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke in-

¹⁷ De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

greep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

- Alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenoemde "uitgebreide" toets worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

Tegen deze achtergrond moet nagegaan worden of de ruimtelijke ontwikkelingen die voorliggend plan mogelijk maakt, nadelige gevolgen heeft voor beschermde gebieden en/of beschermde planten en dieren in relatie tot hun natuurlijke leefomgeving. Er heeft een quickscan flora en fauna¹⁸ plaatsgevonden waarvan hieronder de conclusies en aanbevelingen zijn weergegeven.

Het plangebied is in gebruik als weiland voor koeien, schapen en paarden. Op het grasland groeien naast diverse grassensoorten ook algemene graslandkruiden als Veldzuring, Smalle weegbree, Fluitenkruid, Akkerwinde, Scherpe boterbloem, Boerenwormkruid en Bijvoet. Tussen de verschillende percelen liggen twee slootjes en aan de randen liggen greppels. De sloten zijn relatief voedselrijk, de aanwezigheid van grote hoeveelheden kroos op het water wijst hierop. In en langs de sloten groeien met name Egelskop en Gele lis, maar ook Oever- of Moeraszegge en Zwanenbloem. Ook langs een houtwal aan de A50 ligt een sloot en parallel aan de A50 loopt een A-watergang.

Buiten het plangebied ligt een aantal elementen waarop het plan effecten kan hebben. Zo ligt een deel van de A-watergang buiten het plangebied. Aan de noordwestzijde ligt aan de A50 een houtwal. Tenslotte staat er langs een groot deel van de oostzijde van het plangebied een rij knotwilgen met daarnaast een landbouwweg. Ten oosten daarvan loopt een andere A-watergang.

Het plan kan wat betreft wetgeving en beleid rond natuurbescherming doorgang vinden. Vanwege de aanwezigheid van een aantal beschermde diersoorten zijn hieraan wel voorwaarden verbonden. Vanwege vleermuizen en vogels met vaste verblijfplaatsen (zoals de Steenuil), worden de houtwal en de rij knotwilgen langs het plangebied niet aangetast. Er moet worden gewaarborgd¹⁹ dat de grondwaterstand en de grondwaterfluctuatie ter plekke van deze bomen gelijk blijven en dat er geen verontreinigde stoffen via het regenwater uitspoelen naar de omgeving. Door deze maatregelen wordt ook voorkomen dat de aangrenzende watergangen verontreinigd worden. Door de waarborging van de bodemkwaliteit kan gesteld worden dat er in het gebied geen gevaar is voor uitspoeling van verontreinigd water dat invloed heeft op de waterkwaliteit.

¹⁸ Quickscan flora en fauna Geluidduin Ewijk, BRO Boxtel, 2 juli 2007 (rapportnr. 211x01652.040843_1)

¹⁹ Besluit bodemkwaliteit 1 januari 2008

Er is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van de volgende soortgroepen en soorten:

- **Amfibieën:** Rugstreeppad, Kamsalamander en Alpenwatersalamander in en rond het plangebied.
- **Vissen:** BERPJE en Kleine modderkruiper in de sloten in het plangebied en de A-watgang parallel aan de A50 en A73.

Als blijkt dat deze soorten er voorkomen zijn verzachtende en/of compenserende maatregelen nodig. Ook moet in dat geval een ontheffing van de Flora- en Faunawet worden aangevraagd. De eventuele aanwezigheid van deze soorten geeft ook een extra reden om de kwaliteit in de aangrenzende watergangen op peil te houden. Vanwege broedende vogels kunnen de werkzaamheden ten behoeve van de geluidduinen het beste buiten de periode maart tot augustus worden uitgevoerd. Ook buiten die periode moet het plangebied worden gecontroleerd en mag niet in de buurt van broedende vogels worden gewerkt.

Algemeen geldt dat bij de uitvoering van de werkzaamheden de zorgplicht²⁰ jegens alle voorkomende planten en dieren in acht moet worden genomen.

4.9 Kabels en leidingen

Het verrichten van werkzaamheden in de nabijheid van hoogspanningsmasten, hoogspanningslijnen, hoogspanningskabels, warmwaterleidingen en dergelijke kan gevaar met zich meebrengen. Om dit gevaar zoveel mogelijk te beperken dient de leidingbeheerder aan te geven onder welke voorwaarden de werkzaamheden veilig plaats te kunnen vinden.

Ter plaatse van het projectgebied en de directe omgeving daarvan zijn hoofdkabels en / of hoofdleidingen aanwezig die mogelijk een belemmering vormen voor de beoogde ontwikkeling. De aanwezige hoogspanningsleiding is weergegeven op de plankaart, inclusief een beschermingszone van 27,5 meter aan weerszijden van het tracé (dubbelbestemming leiding – hoogspanning). Binnen de beschermingszone gelden beperkingen voor een aantal activiteiten en zal door de Tennet goedgekeurd moeten worden. Voor het plangebied geldt dat de minimale hoogte die benodigd is voor de hoogspanningsmasten niet overschreden mag worden door middel van de gerealiseerde geluidduinen. Bij eventuele werkzaamheden is de uitvoerende partij verantwoordelijk te stellen als er leidingen worden beschadigd.

²⁰ De Zorgplicht: Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Handelingen die niet direct verband houden met het oorspronkelijke (ruimtelijk) plan en die nadelig zijn voor flora en fauna moeten achterwege blijven.

De in het plangebied aanwezige kabels en (hoogspannings)leidingen hebben invloed op de vormgeving van de in de nabijheid gelegen geluidduinen maar vormen geen belemmering daar de hoogspanningsleidingen zich boven waterberging bevindt. De hoogspanningsleiding is door middel van een dubbelbestemming beschermd in dit bestemmingsplan.

5. JURIDISCHE PLANOPZET

5.1 Nieuwe planologische regeling

De in deze toelichting beschreven planuitgangspunten zijn juridisch-planologisch vertaald in een bestemmingsregeling, die bindend is voor overheid en burgers. Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en is voorzien van een toelichting. De regels en verbeelding (plankaart) vormen het juridisch bindende deel, terwijl de toelichting geen juridische binding heeft, maar moet worden beschouwd als handvat voor de uitleg en de onderbouwing van de opgenomen bestemmingen.

De regels bevatten het juridische instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden, bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of op te richten bouwwerken. De verbeelding (plankaart) heeft een rol voor toepassing van de regels, alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen.

5.2 Systematiek

In deze paragraaf wordt de systematiek van de regels en de wijze waarop de regels gehanteerd dienen te worden, uiteengezet.

De regels van het plan bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen. Voor de systematiek is aangesloten op de SVBP2008.

Hieronder wordt de systematiek, opbouw en indeling van de regels kort toegelicht.

5.2.1 Inleidende regels

Begrippen

In deze bepaling zijn omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze worden opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Begripsbepalingen zijn alleen nodig voor begrippen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

Wijze van meten

Om op een eenduidige manier afstanden, oppervlakten en inhoud van gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te bepalen wordt in de wijze van meten

uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Ten aanzien van de wijze van meten op de plankaart geldt steeds dat het hart van een lijn moet worden aangehouden.

5.2.2 Bestemmingsregels

In het tweede hoofdstuk komen de bestemmingen aan de orde. Het onderhavige bestemmingsplan kent twee bestemmingen (Groen en Water) en twee dubbelbestemming (Leiding-Hoogspanningsverbinding en Waarde-Archeologie).

De opbouw van de bestemmingen ziet er als volgt uit:

Bestemmingsomschrijving

De omschrijving van de doeleinden. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functies.

Bouwregels

In de bouwregels worden voor alle hoofdgebouwen, bijgebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, de van toepassing zijnde bouwregels gesteld. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd, wordt hier vastgelegd. Indien mogelijk wordt verwezen naar bouwvlakken en aanduidingen op de verbeelding (plankaart).

Ontheffing van de bouwregels

In deze bepaling wordt een opsomming gegeven van de bouwregels waarvan burgemeester en wethouders ontheffing kunnen verlenen. Een ontheffingsbevoegdheid wordt alleen opgenomen als dit noodzakelijk wordt geacht in verband met het gewenst ruimtelijk beleid. Dat wil zeggen dat een ontheffingsbevoegdheid alleen in het bestemmingsplan wordt opgenomen als de gemeente vanuit beleidsmatige overwegingen een zekere flexibiliteit in het plan wil houden. De bevoegdheid tot het verlenen van de ontheffing wordt objectief begrensd en bevat duidelijke criteria.

Specifieke gebruiksregels

In dit onderdeel is aangegeven welke vormen van gebruik in ieder geval toegestaan en strijdig zijn met de bestemming. Daarbij zijn niet alle mogelijke toegestane en strijdige gebruiksvormen genoemd, maar alleen die, waarvan het niet op voorhand duidelijk is dat deze in toegestaan zijn dan wel in strijd zijn met de bestemming. Het gaat hierbij in feite om een aanvulling op de in de bestemmingsomschrijving genoemde doeleinden.

Aanlegvergunning

Een aanlegvergunningstelsel is opgenomen voor de gronden met de dubbelbestemmingen 'Leidingen - Hoogspanningsverbinding' en 'Waarde - Archeologie'. Een

aanlegvergunning dient om te voorkomen dat een in het bestemmingsplan gegeven bestemming niet kan worden verwezenlijkt dan wel om een al verwezenlijkte bestemming te handhaven of te beschermen.

Wijzigingsbevoegdheid

Het gaat hier om een wijzigingsbevoegdheid die betrekking heeft op de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie'. Door de wijzigingsbevoegdheid hebben burgemeester en wethouders de mogelijkheid de dubbelbestemming geheel of gedeeltelijk te verwijderen, voor zover wordt voldaan aan de in het artikel genoemde criteria. De gestelde criteria moeten voldoende duidelijk en objectief zijn.

5.2.3 Algemene regels

Anti-dubbeltelbepaling

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Algemene ontheffingsbevoegdheid

In dit artikel wordt een opsomming gegeven van de regels waarvan ontheffing kan worden verleend. Het gaat hierbij om de bevoegdheid om ontheffing te verlenen van de regels die gelden voor het gehele plangebied. De criteria, die bij toepassing van de ontheffingsbevoegdheid in acht moeten worden genomen, zijn aangegeven.

Algemene procedureregels

In deze bepaling staat aangegeven welke procedure dient te worden gevolgd bij de voorbereiding van het toepassen van een ontheffingsbevoegdheid, wijzigingsbevoegdheid en het verlenen van een aanlegvergunning.

5.2.4 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht

Bouwwerken welke op het moment van inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaan (of waarvoor een bouwvergunning is aangevraagd) mogen blijven bestaan, ook al is er strijd met de bebouwingsregels. De overgangsbepaling houdt niet in dat het bestaand, illegaal opgerichte, bouwwerk legaal wordt, noch brengt het met zich mee dat voor een dergelijk bouwwerk alsnog een bouwvergunning kan worden verleend. Burgemeester en wethouders kunnen in beginsel dus nog gewoon gebruik maken van hun handhavingsbevoegdheid;

Het gebruik van de grond en opstallen, dat afwijkt van de regels op het moment van inwerkingtreding van het plan mag eveneens worden voortgezet;

Slotregel

Deze bepaling geeft aan op welke manier de regels kunnen worden aangehaald.

5.3 Artikelgewijze bespreking

Groen

De bestemming 'Groen' is bestemd voor geluidduinen tot een maximale hoogte van 25 meter gemeten van N.A.P., groenvoorzieningen, bermen en beplanting, paden, water, waterafvoer en waterbeheer, voorzieningen van algemeen nut en honden-toiletten. Ter plaatse van de aanduiding specifieke vorm van groen – geluidduinen' zijn geluidduinen aanwezig. Deze geluidduinen dienen over de volledige lengte een kruin van minimaal 1 meter te hebben met een hoogte van minimaal 15 meter.

Binnen de bestemming 'Groen' zijn uitsluitend toegestaan gebouwen ten behoeve van voorzieningen van algemeen nut en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals banken, kademuren, keerwanden, voorzieningen van algemeen nut, voorzieningen voor het waterbeheer e.d.. De toegestane maximale bouwhoogte staat vermeld in de regels. Voor speelvoorzieningen, kunstwerken en lichtmasten geldt een afwijkende hoogte.

Water

De bestemming 'Water' is bestemd voor water, waterafvoer en waterbeheer. Ter plaatse van de aanduiding 'waterberging' moet een oppervlak van minimaal 7.000 m² worden gereserveerd voor de berging en afvoer van water. Verder zijn groenvoorzieningen, bermen en beplanting, paden, voorzieningen van algemeen nut en hondentoiletten toegestaan.

Binnen de bestemming 'Water' zijn uitsluitend toegestaan gebouwen ten behoeve van voorzieningen van algemeen nut en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals banken, kademuren, keerwanden, voorzieningen voor het waterbeheer e.d.. De toegestane maximale bouwhoogte staat vermeld in de regels. Voor speelvoorzieningen, kunstwerken en lichtmasten geldt een afwijkende hoogte.

Leiding - Hoogspanningsverbinding

Door het plangebied loopt een hoogspanningsverbinding. Om te voorkomen dat het functioneren van de hoogspanningsverbinding wordt aangetast is voor hoogspanningsverbinding als dubbelbestemming opgenomen. Er mag uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van deze bestemming. Bouwen ten behoeve de andere bestemming wordt middels een ontheffing mogelijk gemaakt. In het artikel is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor hoogopgaande beplanting het aanbrengen van bovengrondse constructies hoger dan 2,5 meter en het opslaan van stoffen die brand of explosiegevaar kunnen opleveren.

Waarde – Archeologie

Binnen het plangebied bevindt zich de dubbelbestemming Waarde – Archeologie om de ter plaatse aanwezige archeologische waarden te beschermen. In deze dubbelbestemming zal een aanlegvergunningenstelsel worden opgenomen op grond waarvan graven, ophogen e.d. in beginsel niet is toegestaan. In het aanlegvergunningenstelsel wordt een onderscheid gemaakt tussen de reeds bestaande geluidduinen en de nieuw aan te leggen geluidduinen.

Waterstaat – Beheerzone watergang

De dubbelbestemming 'Waterstaat – Beheerzone watergang' is bestemd voor beheer- en onderhoudsactiviteiten ten behoeve van de waterhuishouding. De breedte van deze zone is 4 meter langs A-watergangen. Deze zone dient ten behoeve van dit onderhoud vrij te blijven van obstakels. Bouwen is in deze zone niet toegelaten. Door middel van een aanlegvergunningenstelsel zijn werken in deze zone niet toegelaten. Uitzondering zijn werken die nodig zijn ten behoeve van het functioneren van het watersysteem.

6. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

6.1 Exploitatie

Ten behoeve van voorliggend bestemmingsplan is geen exploitatieplan opgesteld. Er worden geen bouwactiviteiten mogelijk gemaakt binnen de plangrenzen. De gemeente en de grondbank GMG hebben vooraf een overeenkomst gesloten ten aanzien van de verwezenlijking van het bestemmingsplan.

De kosten van de procedure en de grondaankopen komen voor rekening van de gemeente. De gemeente heeft reeds middelen vrijgemaakt hiervoor. De grondbank GMG legt de duinen aan zonder kosten voor de gemeente. Dit gemeentelijke middelen zijn vrijgemaakt in het kader van het Masterplan uitbreiding Ewijk (later vervat in de Structuurvisie uitbreiding Ewijk). De geluidduinen zijn namelijk opgenomen in dit masterplan omdat de geluidduinen zorgen voor geluidsafscherming en een vermindering van fijnstof voor het toekomstige woongebied.

6.2 Handhaving

In het kader van de actualisering van bestemmingsplannen dient ingevolge aanbeveling 4 van de IRO een handhavingsparagraaf te worden opgenomen. Hierbij dient met name te worden aangegeven, hoe met de bestaande illegale situaties dient te worden omgegaan.

Handhaving kan kortweg worden omschreven als: elke handeling die erop gericht is de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen.

Handhaving kan ook worden gezien als:

- het stellen van normen c.q. grenzen;
- het uitvoeren van normen (vergunningverlening) c.q. norm conform handelen;
- het houden van toezicht;
- het opleggen van sancties.

Handhaving wordt om meerdere redenen door bestuursorganen toegepast. Genoemd kunnen worden:

- handhaving levert een wezenlijke bijdrage aan het bereiken van de doelstelling
- van beleid, door middel van wet- en regelgeving;
- handhaving leidt tot toename van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid;
- handhaving leidt tot toename van een grotere acceptatie van wet- en regelgeving;
- handhaving leidt tot toename van geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en integriteit van de overheid.

Het niet naleven van een bestemmingsplan komt neer op het ondergraven van één van de meest waardevolle en invloedrijkste instrumenten van de gemeentelijke overheid. Daarnaast is een dergelijke inbreuk een aantasting van één van de belangrijkste waarborgen die de burger op gemeentelijk niveau heeft. De burger mag immers verwachten, veelal eisen, van de gemeentelijke overheid dat zij de regelgeving die zij in het bestemmingsplan heeft opgenomen ook zal handhaven. Bovendien tast het niet naleven en handhaven van het bestemmingsplan de geloofwaardigheid van de gemeente in het algemeen aan. Om deze redenen is het noodzakelijk de handhaving van de bestemmingsplannen ter hand te nemen en blijven nemen.

Het ruimtelijke beleid, zoals de gemeente Beuningen dat voor haar grondgebied heeft vastgesteld, vindt voor het belangrijkste deel haar weerslag in de vastgestelde bestemmingsplannen. Hierin is voor het stedelijk- en landelijk gebied, de kernen, de industrieterreinen en de verschillende individuele percelen het juridische toetsingskader neergelegd die het gemeentebestuur in die gebieden wil verwezenlijken. Aan het vaststellen van een bestemmingsplan gaat een uitgebreide en zorgvuldige voorbereiding vooraf. Er wordt een "uitgebreide" inventarisatie gemaakt van de bestaande situatie binnen het plangebied, teneinde deze, op te kunnen nemen in het bestemmingsplan. Bovendien vindt er uitgebreid overleg plaats met belanghebbenden, door middel van overleg- en inspraakrondes inzake het voorontwerp en ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan, voorafgaand aan het vaststellen van het bestemmingsplan.

Deze uitgebreide voorbereidingen hebben een duidelijk doel. Het bestemmingsplan dient een zorgvuldig opgesteld plan te zijn, waarin de verworvenheden van de democratische rechtsstaat doorklinken. Het bestemmingsplan heeft immers, zodra het rechtskracht heeft, een enorme impact op het gemeentelijke grondgebied. Deze werking wordt, met name door burgers, nogal eens onderschat. Het bestemmingsplan kan bijvoorbeeld het gebruik van in eigendom zijnde onroerende zaken zowel beperken als verruimen. Bovendien is het bestemmingsplan een criterium waaraan bouwplannen moeten worden getoetst en kan het een grondslag zijn voor het toepassen van strafrechtelijke, privaatrechtelijke en bestuursrechtelijke dwangmiddelen, waarvan de kosten veelal verhaald kunnen worden op de overtreder. De juridische status van het bestemmingsplan kan dan ook het best verduidelijkt worden met de leken-term: "gemeentelijke wet".

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan hebben alle gronden een bestemming gekregen. Van belang in het kader van handhaving zijn met name de minimale en maximale hoogtes van de wal en het gebruik van terreingedeelten.

7. PROCEDURE

7.1 Algemeen

De procedures voor vaststelling van een bestemmingsplan zijn door de wetgever geregeld. Aangegeven is dat tussen gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd alvorens een ontwerpplan ter visie gelegd kan worden. Pas daarna wordt de wettelijke procedure met betrekking tot vaststelling van het bestemmingsplan opgestart (artikel 3.8 Wro).

7.2 Overleg

Het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) geeft aan dat burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg voeren met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. De instanties die in kennis gesteld moeten worden van dit bestemmingsplan zijn in het planvormingsstadium veelvuldig geïnformeerd. De reacties van deze instanties hebben bijgedragen in de totstandkoming van dit plan.

7.3 Inspraak

De Wro bevat geen procedurevoorschriften met betrekking tot de inspraak, en is in Wro zelf niet verplicht gesteld. Dat neemt niet weg dat het de gemeente vrij staat toch inspraak te verlenen bijvoorbeeld op grond van de gemeentelijke inspraakverordening. In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze bovenbedoelde personen en rechtspersonen hun mening kenbaar kunnen maken. Inspraak heeft gezien de aard van het plan niet plaatsgevonden.

7.4 Vaststellingsprocedure

De vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan zal plaatsvinden volgens artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Het bestemmingsplan heeft in dit kader ter visie gelegen van 3 december 2009 tot en met 13 januari 2010. Gedurende deze periode heeft een ieder zijn zienswijze tegen het plan kenbaar kunnen maken. Het Waterschap Rivierenland heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Voor een overzicht van de opmerkingen van het waterschap, de reactie van de gemeente hierop alsmede de doorgevoerde wijzigingen in het bestemmingsplan wordt verwezen naar de separaat bijgevoegde zienswijzennotitie. Het plan is naar aanleiding van de zienswijze van het waterschap gewijzigd ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Regels

